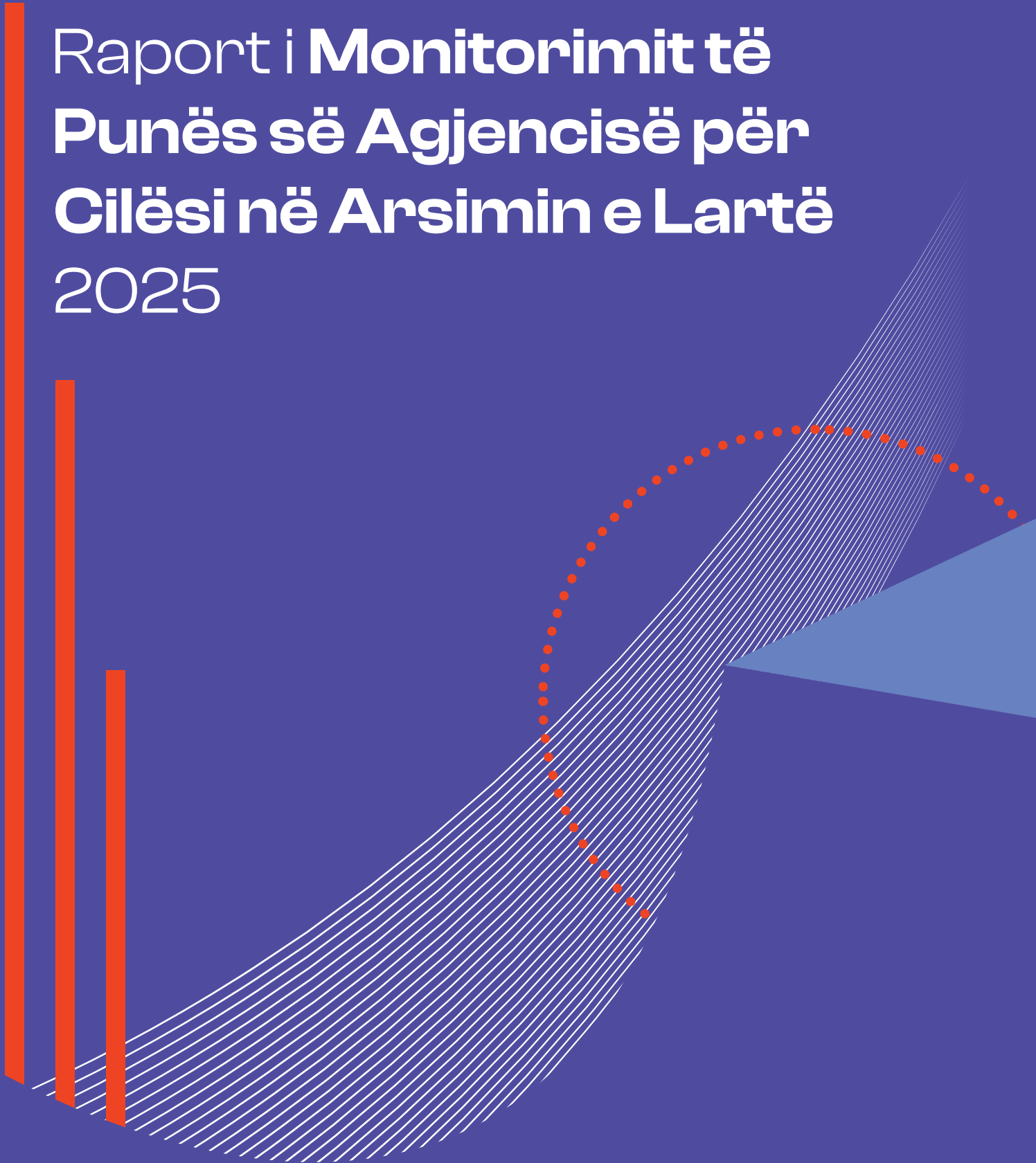

Raport i Monitorimit të Punës së Agjencisë për Cilësi në Arsimin e Lartë 2025

Publikues: FNA - Forumi për Ndryshime në Arsim
Blendi Hodai - Drejtor Ekzekutiv

fech.mk@gmail.com
Ilindenska 87/13, Tetovë

Redaktor:
Ardit Ramadani

Ekipi monitorues & autor:
Fisnik Xhelili;
Departamenti i Hulumtimeve - FECH

Dizajni:
Rina Abdullai

The monitoring report "RAPORT I MONITORIMIT TË PUNËS SË AGJENCISË PËR CILËSI NË ARSIMIN E LARTË – 2025" has been produced with the support of the Open Society Foundation - Western Balkans (OSF) as part of the "Beyond Activism" project.

Its contents do not necessarily reflect the official opinion of OSF. Responsibility for the information and views expressed in this publication lies entirely with the author(s).

Shkup, 2026

CONTENTS

1. - Hyrje

2. - Metodologjia

3. - Korniza Ligjore

4. - Çka është Agjencia për Kualitet në Arsimin e Lartë?

5. - Procesi i Akreditimit

6. - Statistika për akreditimin e fakulteteve gjatë vitit 2025

7. - Statistika për evaluimin e fakulteteve gjatë vitit 2025

8. - Çka nuk shkon dhe si mund të bëhet më mirë?

Hyrje

Cilësia e arsimit të lartë përcakton jo vetëm vlerën e diplomave që marrin mijëra studentë çdo vit, por edhe besueshmërinë e institucioneve akademike dhe kapacitetin e vendit për të përgatitur kuadrin profesional, shkencor dhe shoqëror që i nevojitet. Në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përgjegjësia qendrore për sigurimin e kësaj cilësie i është besuar Agjencisë për Cilësi në Arsimin e Lartë (AKVO), e themeluar me Ligjin për Arsimin e Lartë të vitit 2018 si organ profesional dhe i pavarur. Përmes Bordit për Akreditim dhe Bordit për Evaluim, Agjencia vendos se cilat institucione dhe programe studimore i përmbushin kushtet për të funksionuar dhe monitoron nëse standardet e përcaktuara vazhdojnë të respektohen edhe pas dhënies së akreditimit.

Pikërisht për shkak të kësaj përgjegjësie, puna e AKVO-së duhet t'i nënshtrohet vëmendjes dhe mbikëqyrjes së vazhdueshme publike. Vendimet e Agjencisë ndikojnë drejtpërdrejt në zhvillimin e sistemit të arsimit të lartë, në ofertën akademike dhe në të drejtat e studentëve. Megjithatë, deri më tani, informacioni publik mbi veprimtarinë e saj është mbështetur kryesisht në raportet gjashtëmujore të vetë Agjencisë dhe në vendimet e publikuara në ueb-faqen e saj. Ky raport monitorues mbështetet në parimin se llogaridhënia e një institucioni publik nuk mund të kufizohet vetëm në vetëraportim, veçanërisht kur të dhënat e publikuara nuk janë gjithmonë të plota, të harmonizuara ose të krahasueshme ndërmjet tyre.

Metodologjia

Forumi për Ndryshime Arsimore (FECH) e realizoi këtë monitorim për vitin kalendarik 2025, me fokus në punën e Bordit për Akreditim dhe Bordit për Evaluim. Raporti nuk synon të vlerësojë cilësinë akademike të programeve të veçanta apo performancën e institucioneve individuale të arsimit të lartë. Objekt i analizës është puna e vetë Agjencisë: vendimet e marra, struktura dhe shpërndarja e tyre, zbatimi i procedurave, respektimi i detyrimeve për transparencë dhe konsistenca e raportimit institucional. Ky dallim është thelbësor, pasi vërejtjet ndaj procesit dhe funksionimit të sistemit të akreditimit nuk duhet të interpretohen automatikisht si vlerësim negativ ndaj programeve që kanë marrë akreditim.

Nevoja për një vlerësim më të thelluar të funksionimit të sistemit të sigurimit të cilësisë është ngritur edhe nga vetë institucionet shtetërore. Më 6 shkurt 2026, ministria e Arsimit dhe Shkencës, Vesna Janevska, deklaroi se universitetet në vend realizojnë mbi 1,300 programe studimore, përfshirë programe me vetëm dy, tre apo pesë studentë, dhe paralajmëroi se ndryshimet

e reja ligjore pritet të sjellin një reduktim të konsiderueshëm të tyre.¹ Në të njëjtën paraqitje, ministria vlerësoi se Agjencia për Cilësi në Arsimin e Lartë nuk e kishte ushtruar në mënyrë të plotë funksionin e saj, veçanërisht në pjesën e evaluimit. Meqenëse kjo deklaratë është dhënë pas përfundimit të periudhës së monitoruar, ajo nuk përdoret si bazë për vlerësimin e punës së AKVO-së gjatë vitit 2025, por paraqitet si tregues i shqetësimeve institucionale dhe i reformave të paralajmëruara për sistemin e sigurimit të cilësisë.

Analiza mbështetet në burime zyrtare dhe të verifikueshme, përfshirë raportet gjashtëmujore të Bordit për Akreditim dhe Bordit për Evaluim për vitin 2025, regjistrin zyrtar të vendimeve të siguruar përmes kërkesës për qasje të lirë në informata me karakter publik, si dhe aktvendimet e publikuara në ueb-faqen e Agjencisë. Të dhënat janë përpunuar në nivel të secilit vendim, sipas numrit dhe datës së aktit, duke mundësuar gjurmueshmëri dhe verifikim të pavarur të gjetjeve të paraqitura në këtë raport.

¹<https://meta.mk/janevska-ochekuvam-studiskite-programi-so-po-2-3-studenti-da-se-samoukinat-ili-kje-bidat-zatvoreni-po-sila-na-zakon/>

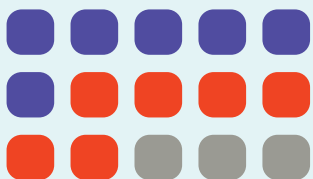
Agjencia për Cilësi në Arsimin e Lartë

Tre organe, një vendim

AKVO u themelua me Ligjin për arsimin e lartë (2018). Vendimet i marrin dy borde me nga 15 anëtarë; drejtori udhëheq administratën, por nuk voton.

Bordi për Akreditim

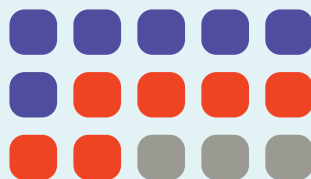
Vendos për akreditimin e institucioneve dhe programeve studimore.

15 anëtarë, mandat 4 vjeçar

Bordi për Evaluim

Kontrollon cilësinë pasakreditimit dhe mund të propozojë revokim.

15 anëtarë, mandat 4 vjeçar

Drejtori

Emërohet nga Kuvendi pas shpalljes publike. Nuk voton; udhëheq administratën dhe publikimin e vendimeve.

Mandat 4 vjeçar, me të drejtë për një rizgjedhje

Konferenca Ndëruniversitare (6) Qeveria (6) MANU, punëdhënësit, studentët (1+1+1)

Bordi për Akreditim të Arsimit të Lartë

është organi kompetent për shqyrtimin dhe vendimmarrjen lidhur me kërkesat për akreditimin e institucioneve të arsimit të lartë, programeve studimore në të tri ciklet, mentorëve të studimeve të doktoratës dhe formave të tjera të veprimtarisë akademike të parashikuara me ligj. Anëtarët e tij nuk mund të ushtrojnë njëkohësisht funksione drejtuese, si rektor, prorektor, dekan, prodekan apo drejtor i një institucioni të arsimit të lartë, dhe as të jenë anëtarë të Këshillit Kombëtar për Arsimin e Lartë ose të Bordit për Evaluim. Për profesorët që bëhen pjesë e Bordit parashikohen edhe kritere të përvojës dhe veprimtarisë shkencore, ndërsa përbërja duhet të sigurojë përfaqësimin e fushave të ndryshme shkencore sipas klasifikimit Frascati.

Bordi për Evaluim të Arsimit të Lartë

është përgjegjës për kontrollin e cilësisë pas dhënies së akreditimit. Përmes evaluimit të jashtëm dhe vetëvlerësimit, ai monitoron nëse institucionet dhe programet studimore vazhdojnë t'i përmbushin standardet e përcaktuara për veprimtarinë arsimore, kërkimore-shkencore, artistike dhe profesionale. Në bazë të gjetjeve të evaluimit, Bordi mund t'i propozojë Bordit për Akreditim zgjatjen ose revokimin e një akreditimi. Përbërja dhe mandati i tij janë të ngjashëm me ato të Bordit për Akreditim, por anëtarësia në të dy bordet është e papajtueshme, me qëllim ruajtjen e ndarjes ndërmjet vendimmarrjes fillestare për akreditim dhe kontrollit të mëpasshëm të cilësisë.

Drejtori i Agjencisë

emërohet nga Kuvendi, pas një shpalljeje publike, për një mandat katërvjeçar me të drejtë rizgjedhjeje edhe për një mandat. Drejtori nuk merr pjesë me të drejtë vote në vendimet për akreditim ose evaluim, por është përgjegjës për funksionimin ekzekutiv dhe administrativ të AKVO-së. Ai përfaqëson Agjencinë, organizon punën e shërbimit profesional, kujdeset për zbatimin e vendimeve të bordeve, ligjshmërinë dhe menaxhimin financiar, si dhe për publikimin e informacionit në ueb-faqen e Agjencisë. Pas dhënies së akreditimit, drejtori formon komisionin që verifikon përmbushjen faktike të kushteve dhe, për programet e ciklit të parë dhe të dytë, nxjerr aktvendimin për fillimin e punës.

Korniza Ligjore e Akreditimit në Arsimin e Lartë

Procesi i akreditimit dhe sigurimit të cilësisë në arsimin e lartë në Republikën e Maqedonisë së Veriut rregullohet kryesisht nga Ligji për Arsimin e Lartë² (Gazeta Zyrtare nr. 82/2018), i cili e themelon Agjencinë për Cilësi në Arsimin e Lartë (ACAL-AKVO) si organ profesional dhe i pavarur përgjegjës për akreditimin dhe evaluimin e institucioneve dhe programeve studimore.

Ligji përcakton se akreditimi realizohet në bazë të standardeve dhe procedurave të miratuara nga Këshilli Nacional për Arsimin e Lartë. Përveç ligjit, procesi rregullohet edhe përmes akteve nënligjore, veçanërisht Rregullores për standardet dhe procedurën e akreditimit, si dhe Rregullores së Punës së Bordit për Akreditim, të cilat përcaktojnë mënyrën e shqyrtimit të aplikimeve, formimin e komisioneve profesionale dhe ekspertëve, afatet procedurale dhe mënyrën e vendimmarrjes.

Një nga elementet kyçe të kornizës ligjore është detyrimi për transparencë dhe llogaridhënie. Bordi për Akreditim është i obliguar të publikojë vendimet dhe raportet periodike mbi punën e tij, duke mundësuar mbikëqyrje publike të procesit të akreditimit.

Sipas rekomandimeve dhe rregullativave të Bashkimit European, sistemi i sigurimit të cilësisë në arsimin e lartë në Maqedoninë e Veriut duhet të harmonizohet me Standardet dhe Udhëzimet Evropiane për Sigurimin e Cilësisë në Zonën Evropiane të Arsimit të Lartë (ESG 2015). Megjithatë, pavarësisht ekzistimit të një baze ligjore relativisht të konsoliduar, ACAL-AKVO vazhdon të përballët me sfida lidhur me pavarësinë institucionale, kapacitetet administrative dhe harmonizimin e plotë të legjislacionit kombëtar me standardet evropiane të sigurimit të cilësisë.

² Ligji për Arsimin e Lartë, 2018, MASH.

<https://uist.edu.mk/wp-content/uploads/2021/02/Zakon-za-visokoto-obrazovanie-NOV.pdf>

Në janar 2026, Ministria e Arsimit dhe Shkencës publikoi draftin e Ligjit për Cilësi në Arsimin e Lartë, i cili për herë të parë synon të rregullojë në mënyrë të veçantë funksionimin e Agjencisë për Cilësi në Arsimin e Lartë (ACAL-AKVO) dhe procedurat e akreditimit dhe evaluimit. Miratimi i një ligji të posaçëm për sigurimin e cilësisë paraqet një nga rekomandimet kyçe për përafrimin e sistemit kombëtar me standardet evropiane të sigurimit të cilësisë dhe me kërkesat e ENQA. Megjithatë, analiza e propozim-ligjit tregon se një pjesë e konsiderueshme e dispozitave të propozuara ende nuk janë plotësisht në përputhje me Standardet dhe Udhëzimet Evropiane për Sigurimin e Cilësisë në Arsimin e Lartë (ESG)³, duke lënë të hapura dilema lidhur me pavarësinë institucionale, qeverisjen dhe funksionimin efektiv të sistemit të sigurimit të cilësisë.

Drafti parashikon dy struktura kryesore drejtuese dhe vendimmarrëse, Këshillin për Cilësi dhe Bordin Drejtues, por mënyra e propozuar e përbërjes dhe shpërndarjes së kompetencave ngre çështje thelbësore për pavarësinë institucionale të Agjencisë. Shtatë nga 15 anëtarët e Këshillit për Cilësi, organit që vendos për akreditimin, emërohen nga Qeveria, ndërsa Ministrin e Arsimit i rezervohen kompetenca të rëndësishme në fazën përfundimtare të funksionimit të institucioneve. Ky kombinim krijon rrezik që ndikimi i ekzekutivit të shtrihet jo vetëm në emërimin e strukturave, por edhe në rezultatin përfundimtar të proceseve të sigurimit të cilësisë, çka duhet vlerësuar në raport me Standardin 3.3 të ESG-së për pavarësinë organizative, operacionale dhe vendimmarrëse të agjencive. Njëkohësisht, ekspertët ndërkombëtarë parashihen kryesisht në komisionet profesionale të vlerësimit, pa rol në nivelin strategjik ose vendimmarrës. Për këtë arsye, sfida kryesore e draftit nuk është vetëm struktura formale e re e Agjencisë, por nëse kjo strukturë do të krijojë mekanizma të mjaftueshëm që vendimet për cilësinë akademike të merren mbi bazë profesionale dhe të mbrohen nga ndikimi i Qeverisë, Ministrisë dhe institucioneve që i nënshtrohen vlerësimit.

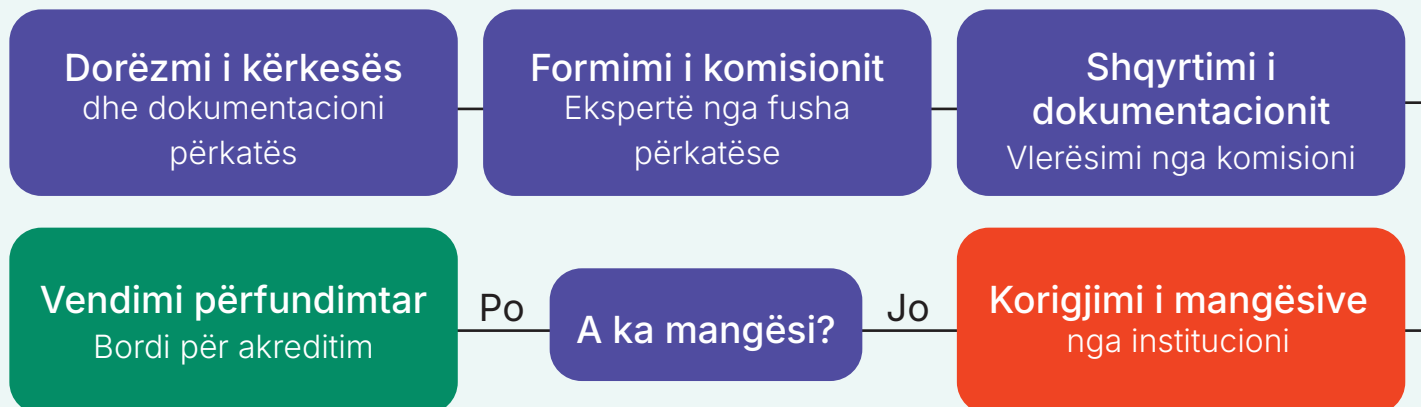
³ https://www.enqa.eu/wp-content/uploads/2015/11/ESG_2015.pdf

Si funksionon procesi i akreditimit?

Akreditimi mund të kryhet për institucionet e arsimit të lartë, programet studimore të të tri cikleve të studimit, mentorët e studimeve të doktoratës, si dhe për institucionet shkencore që realizojnë veprimtari në ciklin e dytë dhe të tretë. Për programet studimore, akreditimi jepet për një periudhë pesëvjeçare, pas së cilës institucioni duhet t'i nënshtrohet procesit të riakreditimit.

Procedura fillon me dorëzimin e kërkesës dhe dokumentacionit përkatës nga institucioni i arsimit të lartë. Dokumentacioni duhet të përfshijë informacion mbi programin studimor, kuadrin akademik të angazhuar, kushtet infrastrukturore dhe teknike, fondin bibliotekar, burimet e financimit dhe elemente të tjera të përcaktuara me standardet kombëtare të cilësisë.

Pas pranimit të kërkesës, Bordi për Akreditim formon një komision ekspertësh nga fusha përkatëse, i cili shqyrton dokumentacionin dhe, nëse është e nevojshme, kërkon plotësime shtesë. Në rast se konstatohen mangësi, institucioni ka të drejtë t'i korrigjojë ato para se të merret vendimi përfundimtar.

Mbi bazën e raportit të komisionit të ekspertëve, Bordi për Akreditim merr vendim për miratimin ose refuzimin e kërkesës. Sipas legjislacionit në fuqi, AKVO duhet të vendosë për kërkesat për akreditim brenda 90 ditëve nga dorëzimi i dokumentacionit të plotë. Megjithatë, marrja e akreditimit nuk nënkupton automatikisht fillimin e realizimit të programit studimor. Pas akreditimit, verifikohet edhe përmbushja e kushteve për fillim pune, ndërsa vetëm pas konstatimit se janë përmbushur kushtet ligjore dhe materiale, programi mund të fillojë me realizimin e veprimtarisë.

Kontrolli i cilësisë nuk përfundon me dhënien e akreditimit. Përmes Bordit për Evaluim, AKVO kryen evaluime të jashtme dhe monitoron nëse institucionet dhe programet e akredituar vazhdojnë t'i përmbushin standardet e cilësisë. Në rast të konstatimit të mangësive serioze, Bordi për Evaluim mund t'i propozojë Bordit për Akreditim revokimin e akreditimit. Vendimet dhe raportet e AKVO-së publikohen në ueb-faqen e Agjencisë, duke mundësuar monitorim dhe mbikëqyrje publike të procesit të sigurimit të cilësisë në arsimin e lartë.

Kush e përbënte Bordi për Akreditim gjatë periudhës së monitoruar nga FNA?

Sipas përbërjes gjatë vitit 2025, **gjashtë nga pesëmbëdhjetë** anëtarët e Bordit ishin profesorë të Universitetit "Shën Kirili dhe Metodi" në Shkup (UKIM), përfshirë edhe Kryetarin e Bordit, ndërsa anëtarët e tjerë përfaqësonin Universitetin e Tetovës, Universitetin "Shën Klimenti i Ohrit" në Manastir, Universitetin e Evropës Juglindore, Universitetin Ndërkombëtar Ballkanik, Akademinë e Shkencave dhe Arteve të Maqedonisë, organizatën e punëdhënësve dhe studentët.

Anëtarët e Bordit për Akreditim gjatë vitit 2025:

Prof. Dr. Marjan Gjurovski, Kryetar i Bordit për Akreditim, UKM.
Prof. Dr. Kushtrim Ahmeti, Nënkyetar i Bordit për Akreditim, UT ⁴ .
Prof. Dr. Doncho Dimovski, MANU
Prof. Dr. Rubin Gulaboski, UGD Stip
Prof. Dr. Zoran Markov, UKM,
Prof. Dr. Florie Ismaili, UEJL,
Prof. Dr. Dimitar Trajanov, UKM
Prof. Dr. Ivan Chorbev, UKM
Prof. Dr. Savica Dimitrieska, IBU
Prof. Dr. Violeta Cvetkoska, UKM
Prof. Dr. Jetmire Alimani, UT
Prof. Dr. Biljana Kuzmanovska, UKM
Prof. Dr. Ana Daneva Markovska, UKM
Prof. Dr. Goce Cilev, UKLO Manastir,
Angel Dimitrov, Sindikata e punëtorëve
Rona Tateshi, Studente

⁴[Jep dorëheqjen më 28.05.2025, pasi ishte zgjedhur dekan i Fakultetit Filozofik në Universitetin e Tetovës.]

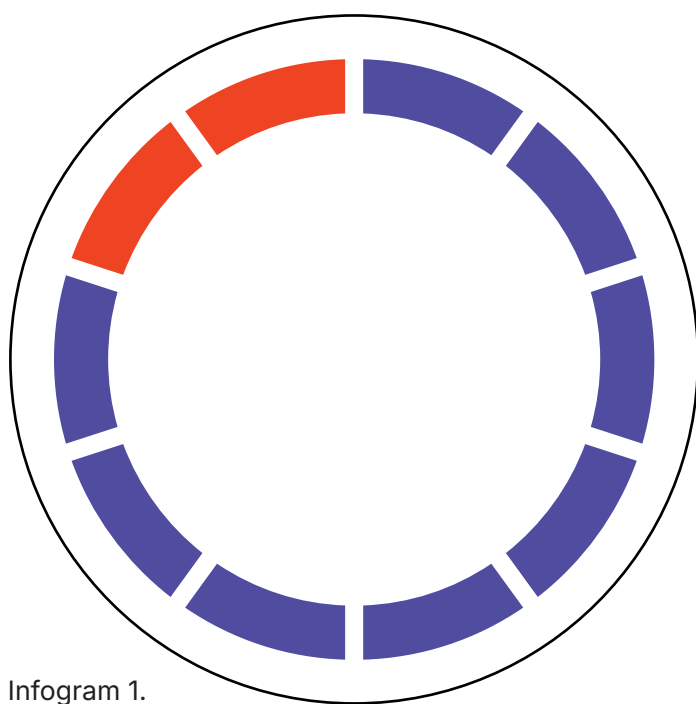

Një pjesë e konsiderueshme e anëtarëve të Bordit janë njëkohësisht profesorë në institucionet e arsimit të lartë, programet studimore të të cilave shqyrtohen nga vetë Bordi. Kjo nuk nënkupton në vetvete ekzistimin e vendimmarrjes së njëanshme apo të ndonjë shkeljeje procedurale, veçanërisht kur zbatohen mekanizmat ligjorë për përjashtimin nga vendimmarrja në rast konflikti interesi. Megjithatë, nga perspektiva e qeverisjes institucionale, një përbërje e tillë krijon rrezik të perceptimit të konfliktit të interesit dhe ngre nevojën për mekanizma

të fortë të transparencës dhe integritetit në procesin e akreditimit. Pikërisht për këtë arsye, Standardet dhe Udhëzimet Evropiane për Sigurimin e Cilësisë në Arsimin e Lartë (ESG 2015), veçanërisht standardi që lidhet me pavarësinë e agjencive të sigurimit të cilësisë, kërkojnë që proceset vendimmarrëse të jenë të mbrojtura nga ndikimet institucionale ose interesa të veçanta, duke garantuar besueshmërinë dhe paanshmërinë e sistemit të akreditimit.

Programet dhe institucionet e akredituara në vitin 2025

Gjatë vitit 2025, Bordi për Akreditim i Agjencisë për Cilësi në Arsimin e Lartë shqyrtoi kërkesat për akreditim të programeve studimore. Të dhënat përmbledhëse paraqiten më poshtë:

Infogram 1.

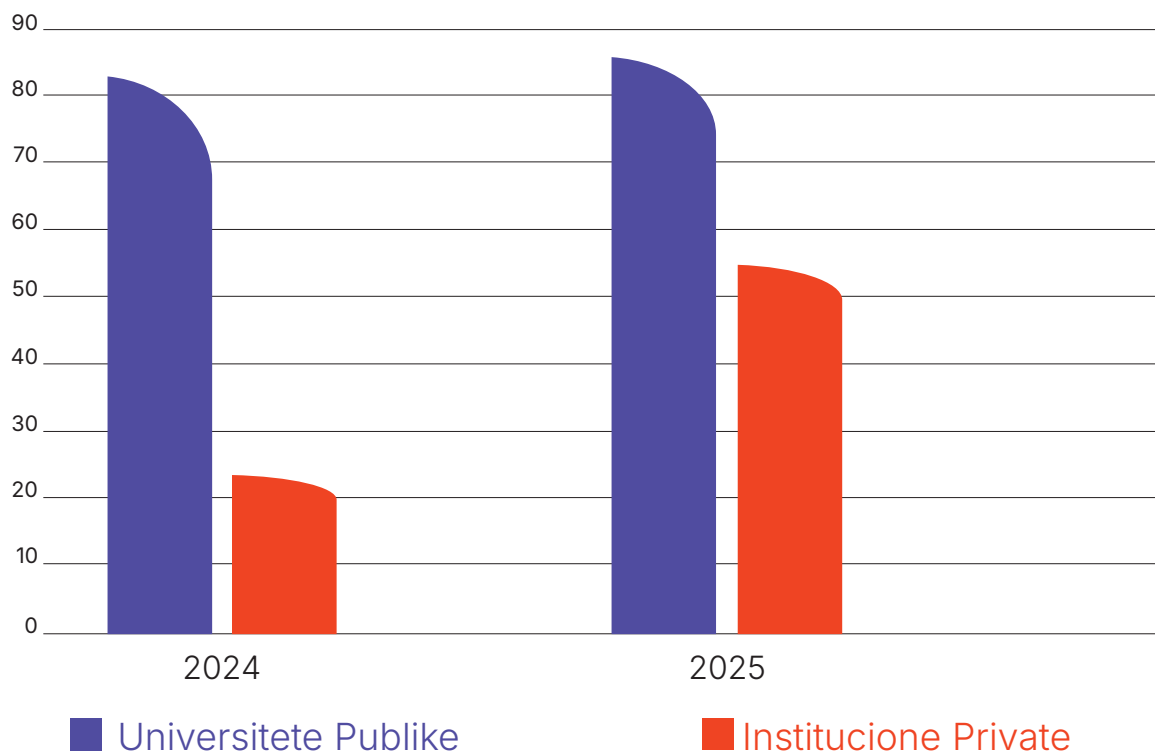
Vendime gjithsej **179**
Shkalla e miratimit **78.8%**

Vendime refuzuese
38 (21.2%)

Vendime pozitive
141 (78.8%)

Nga gjithsej 179 vendime të marra gjatë vitit 2025, 141 ishin pozitive dhe 38 refuzuese. Shkalla e lartë e miratimit (78.8%) tregon se shumica dërrmuese e kërkesave për akreditim kalojnë procesin me sukses, ndërkohë që rreth 1 në 5 programe studimore nuk arrin t'i plotësojë standardet e kërkuara.

Nga gjithsej 141 programet e akredituara në vitin 2025, 85 i përkisnin universiteteve publike, ndërsa 56 institucioneve private të arsimit të lartë. Të dhënat krahasuese me vitin 2024 paraqiten më poshtë.

Programe të
akredituara 2024
110

Rritje 2024-2025
+28%

Programe të
akredituara 2025
141

Krahasuar me vitin 2024, kur ishin akredituar 110 programe studimore (82 publike dhe 28 private), numri i përgjithshëm i akreditimeve u rrit me rreth 28%. Rritja më e theksuar vjen te universitetet private, ku numri i programeve të akredituara pothuajse u dyfishua brenda një viti.

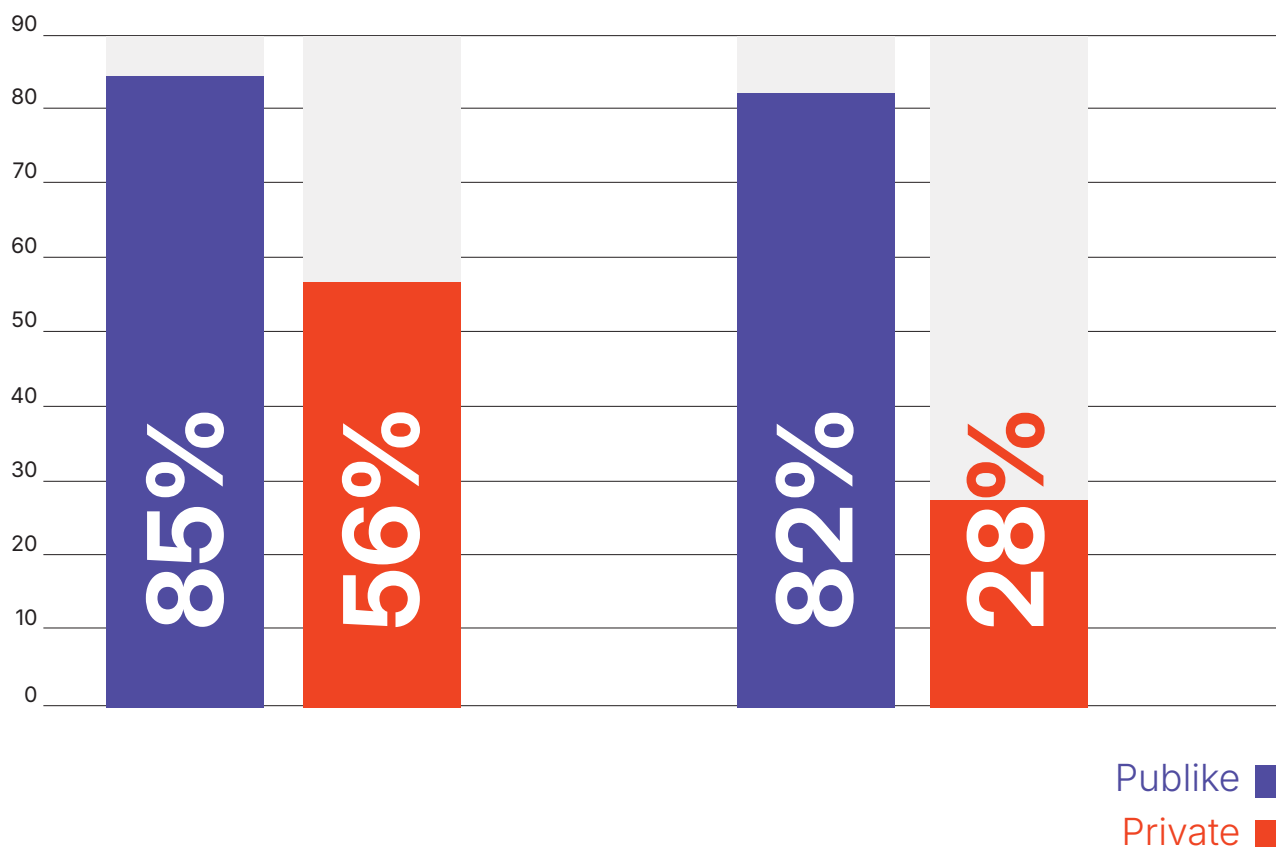
Megjithatë, analiza e vendimeve refuzuese tregon një disproporcion të dukshëm ndërmjet sektorit publik dhe atij privat. Nga 38 vendimet refuzuese të marra gjatë vitit 2025, vetëm katër kishin të bënin me universitete publike, ndërsa 34 iu referoheshin institucioneve private të arsimit të lartë. Kjo do të thotë se norma e refuzimit për universitetet publike ishte rreth 4.5%, ndërsa për institucionet private rreth 37.8%, duke treguar se programet e universiteteve private janë refuzuar me një normë afërsisht tetë herë më të lartë krahasuar me ato të universiteteve publike.

Kërkesat për fakultete të reja gjatë vitit 2025

Sa i përket themelimit të njësive të reja akademike, gjatë vitit 2025 Bordi për Akreditim shqyrtoi tri kërkesa për themelimin e fakulteteve të reja. Universiteti Ndërkombëtar Ballkanik (IBU) në Shkup parashtroi kërkesë për themelimin e Fakultetit të Shkencave Shëndetësore, e cila u refuzua në seancën e 29-të të Bordit për shkak të mospërmbushjes së kushteve ligjore.

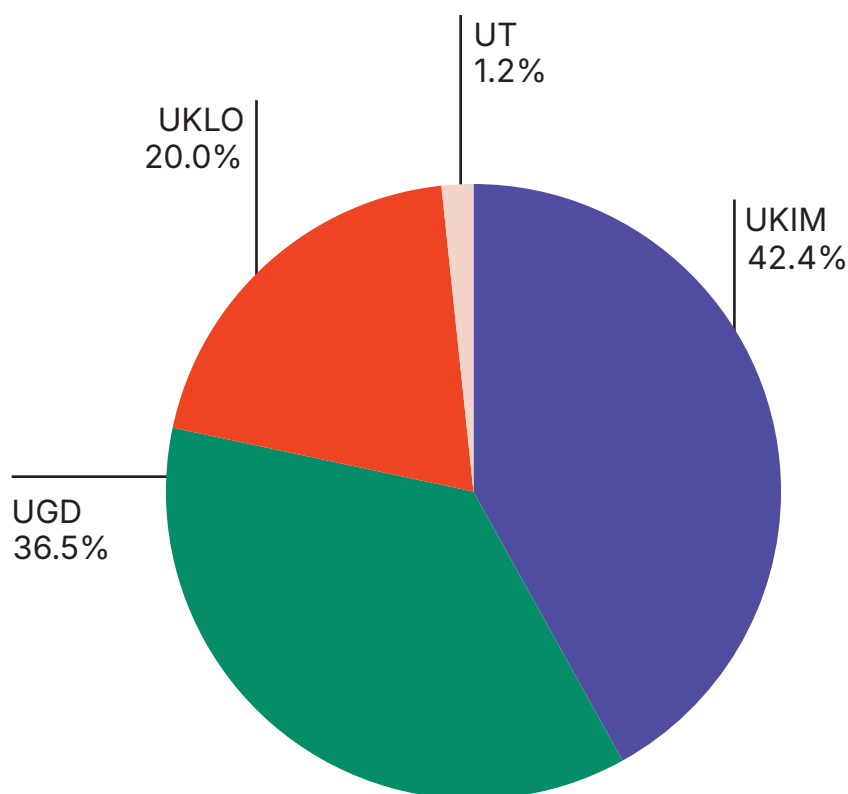
Në të kundërt, Bordi dha mendim pozitiv për themelimin e Fakultetit të Shkencave Mjekësore dhe Shëndetësore në Universitetin "Shën Klimenti i Ohrit" në Manastir, projekt i iniciuar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut. Ndërkohë, në fund të vitit 2025, kërkesa e IBU-së për themelimin e Fakultetit të Farmacisë mbetej ende në procedurë dhe pa një vendim përfundimtar nga Bordi për Akreditim.

Numri i programeve me akreditim:

Sa i përket universiteteve publike, Universiteti "Shën Kirili dhe Metodi" në Shkup kryeson për nga numri i programeve studimore të akredituara gjatë vitit 2025, me gjithsej 36 programe. Pas tij renditet Universiteti "Goce Dellçev" në Shtip me 31 programe të akredituara, ndërsa Universiteti "Shën Klimenti i Ohrit" në Manastir ka siguruar akreditimin e 17 programeve studimore. Në anën tjetër, Universiteti i Tetovës rezulton me numrin më të ulët të akreditimeve ndër universitetet publike, me vetëm një program studimor të akredituar gjatë vitit 2025.

Universiteti	Programe të Akredituara
Universiteti "Shën Kirili dhe Metodi"	36
Universiteti "Goce Dellçev"	31
Universiteti "Shën Klimenti i Ohrit"	17
Universiteti i Tetovës	1
Total	85

Institucionet Private të Arsimit të Lartë:

Sa i përket institucioneve private dhe publiko-private të arsimit të lartë, Universiteti Ndërkombëtar Ballkanik (IBU) në Shkup renditet i pari për nga numri i programeve studimore të akredituara gjatë vitit 2025, me gjithsej 21 programe. Në vendin e dytë renditet Universiteti Ndërkombëtar Sllav "Sveti Nikole" me 11 programe të akredituara, ndërsa vendin e tretë e zë Universiteti i Evropës Juglindore me 9 programe studimore të akredituara. Pas tyre vjen Universiteti i Shkupit me 6 programe të akredituara.

Nga ana tjetër, Universiteti Vision në Gostivar, Universiteti MIT në Shkup, Akademia e Biznesit Smilevski (BAS) dhe Universiteti Europa Prima kanë siguruar nga dy akreditime secili gjatë vitit 2025. Në fund të listës renditet Euro College në Kumanovë, me vetëm një program studimor të akredituar gjatë vitit raportues.

Universiteti	Programe të Akredituara
Universiteti Ndërkombëtar Ballkanik (IBU)	21
Universiteti Sllav Ndërkombëtar "Shen Nikole"	11
Universiteti i Evropës Juglindore (UEJL)	9
Universiteti Shkup	6
Universiteti Vizion Gostivar	2
Universiteti MIT Shkup	2
Akademia e Biznesit Smilevski (BAS)	2
Universiteti Europa Prima	2
Euro College Kumanovo	1
Total	56

Gjatë procesit të monitorimit, FECH kërkoi nga Agjencia për Cilësi në Arsimin e Lartë (AKVO) të sqarojë nëse gjatë vitit 2025 janë akredituar ose riakredituar fakultete, institute apo institucione të tjera të arsimit të lartë. Në përgjigjen zyrtare, AKVO konfirmoi se gjatë vitit 2025 nuk është miratuar asnjë vendim për akreditimin apo riakreditimin e fakulteteve, instituteve ose institucioneve të tjera të arsimit të lartë. I vetmi vendim i kësaj natyre ishte refuzimi i kërkesës për akreditimin e projektit për themelimin e Fakultetit të Shkencave Shëndetësore në kuadër të Universitetit Ndërkombëtar Ballkanik në Shkup.

Top 5 Institucionet e Arsimit të Lartë me më shumë akreditime në vitin 2025

Universiteti	Nr . i programeve
Universiteti Shën Kiril dhe Metodij - Shkup	36
Universiteti "Goce Dellçev" - Shtip	31
Universiteti Ndërkombëtar Ballkanik (IBU)	21
Universiteti "Shën Klimenti i Ohrit"	17
Universiteti Ndërkombëtar Sllav "Sveti Nikole"	11

Vlen të theksohet se Universiteti "Shën Kirili dhe Metodi" në Shkup (UKIM) mbetet institucioni më i madh dhe dominues në sistemin e arsimit të lartë në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Me gjithsej 26,547 studentë në të tri ciklet e studimit, 23 fakultete dhe mbi pesë institute, UKIM kishte edhe numrin më të lartë të programeve studimore të akredituara gjatë vitit 2025, me gjithsej 36 programe. Një trend i ngjashëm vërehet edhe në vitin paraprak, kur Universiteti kishte siguruar akreditimin e 60 programeve studimore nga gjithsej 61 kërkesa të paraqitura për akreditim.

Programet e akredituara sipas fushës shkencore (2025)

Fusha shkencore	Programe	%
Shkenca shoqërore (drejtësi, ekonomi, menaxhment, psikologji, shkenca politike)	55	39.0%
Shkenca teknike dhe teknologjike (inxhinieri, IT, arkitekturë)	28	19.9%
Shkenca humane (filologji, teologji, histori, përkthim)	21	14.9%
Shkenca mjekësore dhe shëndetësore	18	12.8%
Art dhe dizajn	15	10.6%
Shkenca natyrore dhe matematikore	4	2.8%
Total	141	

Programet e Akredituara sipas Fushës Shkencore

Shpërndarja e programeve të akredituara gjatë vitit 2025 sipas fushave shkencore tregon një strukturë të pabalancuar të ofertës së arsimit të lartë në vend. Nga gjithsej 141 programe të akredituara, pjesa më e madhe i përket shkencave shoqërore, me 55 programe ose rreth 39% të totalit. Pas tyre renditen shkencat teknike dhe teknologjike me 28 programe (19.9%), shkencat humane me 21 programe (14.9%), shkencat mjekësore dhe shëndetësore me 18 programe (12.8%), ndërsa fusha e artit dhe dizajnit përfaqësohet me 15 programe studimore (10.6%). Në fund të listës qëndrojnë shkencat natyrore dhe matematikore, me vetëm katër programe të akredituara gjatë gjithë vitit, ose 2.8% të totalit.

Numri i ulët i programeve në shkencat natyrore dhe matematikore paraqet një tregues shqetësues për zhvillimin afatgjatë të sistemit të arsimit të lartë. Gjatë vitit 2025, në të gjitha institucionet e arsimit të lartë në vend janë akredituar vetëm katër programe nga këto fusha, përkatësisht në biologji, gjeografi, ekologji dhe kimi. Krahësuar me dominimin e programeve në shkencat shoqërore, kjo shpërndarje sugjeron se zgjerimi i ofertës akademike po përqendrohet kryesisht në fusha me kosto më të ulët organizative dhe me kërkesë më të lartë të tregut, ndërsa disiplinat themelore shkencore mbeten të nënpërfaqësura.

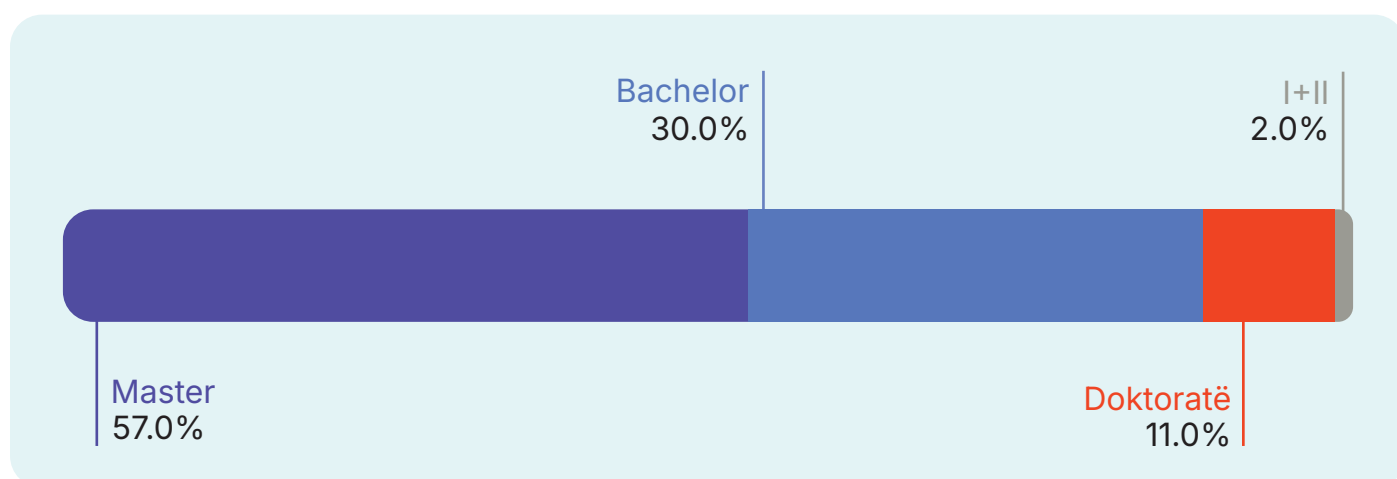
Analiza e ndarjes ndërmjet Universiteteve publike dhe atyre private e thellon edhe më tej këtë disproporcion. Rreth dy të tretat e programeve të akredituara në institucionet private të arsimit të lartë (37 nga 56) i përkasin shkencave shoqërore, ndërsa gjatë vitit 2025 sektori privat nuk ka akredituar asnjë program të vetëm në fushën e shkencave humane dhe as në atë të shkencave natyrore dhe matematikore. Për pasojë, fusha si historia, filologjia, biologjia, kimia dhe disiplinat e tjera themelore vazhdojnë të mbështeten pothuajse ekskluzivisht nga universitetet publike, duke e bërë shtetin bartësin kryesor të ruajtjes dhe zhvillimit të këtyre disiplinave me interes strategjik për shtetin.

Fusha më e akredituar është ajo e menaxhmentit, marketingut dhe biznesit me 22 programe (15.6%), e ndjekur nga ekonomia dhe financat me 18 programe (12.8%) — që do të thotë se vetëm grupimi i gjerë i biznesit dhe ekonomisë përbën rreth 28% të të gjitha akreditimeve të vitit, ose më shumë se një program nga çdo katër. Pas tyre vijnë filologjia dhe gjuhët me 16 programe (11.3%), drejtësia me 11 programe (7.8%) dhe artet me 11 programe (7.8%), ndërsa shkencat natyrore — biologjia, kimia, gjeografia dhe ekologjia — mbeten në fund me vetëm 7 programe (5%).

Programet e Akredituara sipas Ciklit të Studimeve

Sipas të dhënave të përpunuara mbi bazën e vendimeve të akreditimit dhe përgjigjeve zyrtare të institucioneve të arsimit të lartë, programet e akredituara gjatë vitit 2025 dominohen nga studimet e ciklit të dytë. Shpërndarja sipas ciklit të studimeve paraqitet më poshtë.

Nga gjithsej 141 programe të akredituara, 80 (57%) i përkasin studimeve master, 42 (30%) ciklit të parë (bachelor), 15 (11%) ciklit të tretë (doktoratë), ndërsa tri programe janë të integruara të ciklit të parë dhe të dytë. Dominimi i qartë i programeve master tregon se kërkesa më e madhe për akreditim vjen nga ky nivel studimesh.

Bordi për Evaluim

Viti 2025 shënon një moment të rëndësishëm për funksionalizimin e këtij mekanizmi, pasi për herë të parë që nga themelimi i ACAL-AKVO-së në 2018, janë realizuar evaluimet e para të jashtme të institucioneve dhe programeve studimore. Gjatë vitit janë iniciuar gjithsej shtatë procese të evaluimit të jashtëm, përkatësisht në Fakultetin Ekonomik të Universitetit "Goce Dellçev" në Shtip, Business Academy Smilevski (BAS), Fakultetin Ekonomik të AUE FON, Fakultetin e Turizmit në Universitetin e Shkupit, Fakultetin Ekonomik të Universitetit Ndërkombëtar të Strugës, Fakultetin Juridik të Universitetit Vision dhe Fakultetin e Shkencave Juridike, Marrëdhënieve Ndërkombëtare dhe Diplomacisë në Universitetin MIT. Ky disproporcion tregon se procesi i evaluimit është përqendruar pothuajse tërësisht në sektorin privat të arsimit të lartë.

Megjithatë, funksionimi i Bordit për Evaluim gjatë vitit është përcjellë me vështirësi administrative. Në disa seanca, vetë Bordi ka evidentuar mungesën kadrovike dhe të mbështetjes administrative nga ACAL-AKVO, ndërsa gjatë një periudhe proceset e evaluimit të jashtëm u ndërprejnë për shkak të mungesës së drejtorit dhe pamundësisë për të respektuar afatet procedurale. Anëtarët e Bordit sipas raporteve gjysmëvjetore kanë ngritur gjithashtu shqetësimin se përfshirja e tyre edhe në detyra administrative, përveç rolit të evaluimeve, mund të krijojë rrezik për konflikt interesi.

Për këtë arsye, forcimi i kapaciteteve administrative të Agjencisë është identifikuar edhe nga vetë Bordi si një nga parakushtet për funksionimin e qëndrueshëm të procesit të evaluimit.

Nga raportet e publikuara rezulton se Bordi për Evaluim ka konstatuar mospërbushje të konsiderueshme të standardeve të cilësisë në Fakultetin Ekonomik të Universitetit Ndërkombëtar të Strugës. Sipas gjetjeve të komisionit të evaluimit, një numër i konsiderueshëm i standardeve të përcaktuara me Rregulloren për standardet dhe procedurat e evaluimit të jashtëm dhe vetëvlerësimit nuk janë përmbushur. Për rrjedhojë, Bordi për Evaluim i ka propozuar Bordit për Akreditim revokimin e akreditimit të këtij fakulteti, duke shënuar një nga rastet e para në të cilat mekanizmi i evaluimit është përdorur për të adresuar mangësitë serioze në cilësinë e arsimit të lartë.

Vlen të theksohet se, sipas vendimeve dhe akteve nënligjore të Qeverisë, kostot e evaluimit të jashtëm mbulohen nga vetë institucionet që i nënshtrohen evaluimit. Shuma përcaktohet sipas formulës së parashikuar në nenin 2 të Vendimit nr. 92/2021; për fakultetet me deri në 1,000 studentë, ajo përbëhet nga një shumë bazë prej 1,500 eurosh, së cilës i shtohen 2.5 euro për çdo student të regjistruar. Në tabelën në vijim paraqiten shumat e paguara për proceset e evaluimit të shtatë institucioneve të përfshira gjatë vitit 2025.

Kompensimet financiare për Bordin për Akreditim dhe Bordit për Evaluim

Kompensimet e anëtarëve të të dy bordeve të Agjencisë për Cilësi në Arsimin e Lartë rregullohen me nenin 49 paragrafi 8 dhe nenin 54 paragrafi 6 të Ligjit për Arsimin e Lartë, si dhe me tri vendime të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut. Sistemi është i ndërtuar mbi dy komponentë të veçantë: kompensimi i rregullt mujor, i cili paguhet mbi bazën e pjesëmarrjes në seanca, dhe kompensimi sipas vëllimit të punës së kryer (ucinok), i cili paguhet për çdo lëndë të shqyrtuar nga komisionet profesionale.

Tabela 1. Kompensimi i rregullt mujor (paushallet)⁵

Pozita	Për seancë (denarë)
Kryetar i Bordit për Akreditim	4.500-9.000
Anëtar i Bordit për Akreditim	3.000-6.000
Kryetar i Bordit për Evaluim	4.500-9.000

⁵ Burimi: Vendimi nr. 40-2388/1 (Gazeta Zyrtare 43/2021), neni 2; Vendimi nr. 40-4741/1 (Gazeta Zyrtare 92/2021), neni 6.

Tabela 2. Kompensimi sipas vëllimit të punës — Bordi për Akreditim

Lloji i çështjes së shqyrtuar	Kryetar komisioni (denarë)	Anëtar komisioni (denarë)	Rishqyrtim (kryetar/anëtar) (denarë)
Themelim i institucionit privat ose publiko-privat	5.000	4.000	2.500 / 2.000
Institucion shkencor për ciklin II dhe III	5.000	4.000	2.000 / 1.500
Programe të reja studimore	5.000	4.000	2.500 / 2.000
Akreditim i programeve studimore dhe i mentorëve të doktoraturës	4.000	3.000	2.000 / 1.500
Ndryshim emri, regjistrim, mendim për institucion të huaj	3.000	2.000	—
Hartim i formularëve për elaborate	4.000	3.000	2.000 / 1.500

Shpenzimet e Bordit për Akreditim dhe Evaluim përgjatë vitit 2025

Gjatë vitit 2025, kompensimet dhe shtesat për punën e anëtarëve të Bordit për Akreditim dhe Bordit për Evaluim arritën në gjithsej 66,800 euro. Prej kësaj shume, rreth 49,800 euro u shpenzuan për kompensimet dhe shtesat e Bordit për Akreditim, ndërsa rreth 17,000 euro për Bordin për Evaluim. Kështu, shtesat dhe kompensimet për Bordin për Akreditim ishin pothuajse **tri herë më të larta** se ato për Bordin për Evaluim. Dallimi kryesor lidhet me kompensimin e llogaritur sipas vëllimit të punës, ku shpenzimet e Bordit për Akreditim ishin rreth nëntë herë më të larta se ato të Bordit për Evaluim.

Tabela 3. Kompensimet e paguara gjatë vitit 2025

Komponenti	Bordi për Akreditim (denarë)	Bordi për Evaluim (denarë)
Paushall vjetor	766.800	790.500
Kompensim sipas vëllimit të punës	2.300.500	~258.000
Gjithsej	3.067.300	1.048.500
<i>Ekuivalent në euro</i>	<i>~49.800 €</i>	<i>~17.000 €</i>

Kompensimet individuale të anëtarëve ndryshojnë në varësi të funksionit dhe vëllimit të punës së realizuar gjatë vitit. Për të ofruar një pasqyrë të plotë dhe transparente të këtyre shpenzimeve, në tabelën në vijim paraqiten kompensimet totale të paguara për secilin anëtar të Bordit për Akreditim dhe Bordit për Evaluim gjatë vitit 2025.

Tabela 4. Kompensimet individuale – Bordi për Akreditim, 2025

Anëtari	Shtesa per Vëllim pune (denarë)	Paushall (denarë)	Gjithsej (denarë)
Marjan Gjurovski (Kryetar	502.000	97.200	599.200
Violeta Cvetkoska	348.000	48.600	396.600
Savica Dimitrieska	277.000	62.100	339.100
Kushtrim Ahmeti	257.000	27.000	284.000
Jetmire Alimani Jakupi	142.000	62.100	204.100
Zoran Markov	137.500	56.700	194.200
Rubin Gulaboski	134.500	43.200	177.700
Florie Ismaili	111.500	45.900	157.400
Angel Dimitrov	87.000	59.400	146.400
Dimitar Trajanov	115.000	27.000	142.000
Ana Daneva Markova	59.500	45.900	105.400
Biljana Kuzmanovska	63.500	40.500	104.000
Goce Cilev	40.500	56.700	97.200
Dončo Dimovski	25.500	/	25.500

Ndryshe nga Bordi për Akreditim, Bordi për Evaluim i publikoi shifrat e veta financiare në të dy raportet gjysmëvjetore të vitit 2025. Të dhënat e detajuara sipas anëtarëve, të siguruara përmes së njëjtës kërkesë për qasje në informata me karakter publik, paraqiten më poshtë. Gjatë vitit, Bordi mbajti 21 seanca dhe realizoi evaluimin e jashtëm të shtatë institucioneve të arsimit të lartë.

Tabela 5. Kompensimet individuale - Bordi për Evaluim 2025

Anëtari	Paushall (denarë)	Vëllim pune (denarë)	Gjithsej (denarë)
Ebrar Ibraimi	63.000	73.800	136.800
Vlado Kambovski	57.000	73.800	130.800
Tatjana Stojanoska Ivanova	33.000	73.800	106.800
Svetlana Ristovska Antik	60.000	36.900	96.900
Dimitar Tashkovski (Kryetar)	94.500	/	94.500
Mila Arapçevska	63.000	/	63.000
Darinka Gjorgjeva Ackova	63.000	/	63.000
Klime Beleski	60.000	/	60.000
Arianit Reka	57.000	/	57.000
Srgjan Mikić	54.000	/	54.000
Sahmedin Sali	54.000	/	54.000
Hristina Spasevska	45.000	/	45.000
Irina Joldeska	39.000	/	39.000
Toni Risteski	36.000	/	36.000
Boro Xhonov	6.000	/	6.000
Stefani Andreska Bogdanoska	6.000	/	6.000
Gjithsej	790.500	258.300	1.048.800

Çka nuk shkon dhe si mund të bëhet më mirë?

Në bazë të gjetjeve gjatë raportit të monitorimit, Forumi për Ndryshime në Arsim rekomandon:

- 1** Qeveria dhe Ministria e Arsimit dhe Shkencës të sigurojnë buxhet të mjaftueshëm, të qëndrueshëm dhe të parashikueshëm për funksionimin e Agjencisë për Cilësi në Arsimin e Lartë, përfshirë realizimin e evaluimeve të jashtme, angazhimin e ekspertëve ndërkombëtarë, trajnimin e anëtarëve të bordeve dhe forcimin e kapaciteteve profesionale të Agjencisë.
- 2** Të zhvillohet dhe implementohet sistemi digjital „**e-Akreditimi**“, përmes të cilit universitetet dhe stafi akademik do të mund të dorëzojnë në mënyrë elektronike programet studimore, dokumentacionin për akreditim dhe evaluim, si dhe të dhënat për angazhimin e kuadrit akademik. Sistemi duhet njëkohësisht të mundësojë gjurmimin e procedurave dhe krijimin automatik të një regjistri të unifikuar të vendimeve.
- 3** Anëtarët e Bordit për Akreditim dhe Bordit për Evaluim të përzgjidhen përmes një procedure publike, transparente dhe konkurruese, me kriterë të qarta profesionale dhe të integritetit, ndërsa emërimi përfundimtar të bëhet nga Kuvendi i Republikës së Maqedonisë së Veriut, sipas një modeli të ngjashëm me përzgjedhjen e anëtarëve të Komisionit Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit.
- 4** Të harmonizohen të dhënat e paraqitura në raportet gjashtëmujore me regjistrin zyrtar të vendimeve dhe, para publikimit të raporteve, të zbatohet një mekanizëm i brendshëm për verifikimin e saktësisë së statistikave.

-
- 5** Të publikohen në mënyrë të rregullt të dhënat financiare për funksionimin e Agjencisë dhe të dy bordeve, përfshirë shpenzimet për komisionet profesionale, ekspertët e jashtëm dhe proceset e evaluimit.
 - 6** Të përcaktohet një afat i qartë për plotësimin e vendeve të zbrazëta në Bordin për Akreditim dhe Bordin për Evaluim, në mënyrë që të mos ndikojnë në funksionimin e komisioneve profesionale apo në vazhdimësinë e proceseve të akreditimit dhe evaluimit.
 - 7** Gjatë miratimit të kornizës së re ligjore për cilësinë në arsimin e lartë, të sigurohet harmonizim me Standardet dhe Udhëzimet Evropiane për Sigurimin e Cilësisë (ESG), veçanërisht në aspektin e pavarësisë institucionale, burimeve dhe funksionimit të Agjencisë.
 - 8** Të rishikohet modeli i përbërjes së bordeve me qëllim shmangien e koncentritimit të lartë të anëtarëve nga një institucion i vetëm dhe sigurimin e një përfaqësimi më të balancuar të komunitetit akademik dhe palëve të tjera relevante.
 - 9** Agjencia për Cilësi në Arsimin e Lartë të miratojë dhe publikojë një procedurë të qartë për deklarimin dhe menaxhimin e konfliktit të interesit, përfshirë përjashtimin e anëtarëve nga shqyrtimi dhe votimi kur vendimi lidhet drejtpërdrejt me institucionin ku ata janë të angazhuar. Rastet e përjashtimit duhet të evidentohen në procesverbalet e seancave.

